

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v torek, 9. junija 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 64.

Plenarna seja Zbornice TOI v Ljubljani.

Po sejah trgovskega in obrtnega odseka, ki so se vršile v petek in v katerih se je razpravljalo o vseh aktualnih vprašanjih, ki se tičejo specijelno trgovine in obrti, se je vršila v soboto dopoldne plenarna seja. Predsedoval je zbornični predsednik g. Ivan Jelačin ml. Po otvoritvenih formalnostih in pozdravu se je g. predsednik spominjal umrlega dolgoletnega člana in bivšega podpredsednika zbornice g. Ivana Kregarja. Nato je odgovoril na interpelacijo, katero je podal v poslednji plenarni seji g. podpredsednik Ogrin glede zborničnih volitev in sestava zbornice.

Nato je predsednik g. Jelačin podal obširno in izredno zanimivo poročilo o gospodarskem položaju in delovanju zbornice po zadnji plenarni seji. Poročilo vsebuje dokaj zanimivih podatkov. Zato bomo v prihodnjih številkah našega lista priobčili izvajanja g. Jelačina v celoti.

Naj v naslednjem priobčimo samo besede, s katerimi je g. predsednik Jelačin ožigosal

Razdiralno agitacijo nekaterih obrtnikov.

To agitacijo, je dejal, vršijo ljudje, ki ne poznajo podrobneje ustroja zbornice, niti niso v njih praktično sodelovali ali se zanje zanimali, pa vendar širijo morda iz osebnih nasprotstev agitacijo proti sistemskim zbornic in skušajo nekatere obrtniške kroge pridobiti za posebno obrtniško zbornico. V svoji agitaciji ne vedo navesti nikjer nič stvarnega proti delovanju naše zbornice, marveč begajo obrtništvo le s pavšalnimi in neresničnimi navedbami. Vse to se godi v dobi, ko tarejo naše gospodarstvo težke skrbi in ko mora zbornica koncentrirati do skrajnosti vse svoje moči v zaščito interesov našega gospodarskega dela. V tej dobi, ko je dolžnost vsakega slovenskega gospodarja podpirati delovanje zbornice, skušajo kratkovidneži naše delo s tako neplodno agitacijo ovirati in njegov uspeh oslabil. Menda ni treba šele povdarjati, da obstoji absolutna povezanost interesov gospodarskih panog, da je uspeh enega tudi korist drugega in zaslužek tretjega. Kdor je razsoden in nima postranskih sebičnih namenov, ta to ve, občuti in vpoštevja. Zmotno bi bilo, če bi kdo hotel trditi, da posveča naša zbornica morda industriji preveč pažnje. In če bi tudi to bilo res, je le treba pomisliti, kakšen bo položaj, ki nastaja v industrijskih krajih, ko ugasnejo tovarniški dimniki. Usoda naše industrije je eksistenco vsa na uspehu in obenem usoda stotin trgovcev in tisoocev obrtnikov, ki najdejo baš v industrijsko razvitih krajih svojo najboljšo eksistenco. Naša zbornica uživa radi svojega stvarnega, strokovnega dela — to mirno in brez samohvale lahko trdim — ugled v celi naši gospodarski javnosti, pri vseh oblastvih in je deležna polnega priznanja v politiki in v tisku. Herostratsko delo opravlja, kdor si upa ta naš slovenski gospodarski parlament rušiti in podirati. Zato obsojamo najodločnejše take poskuse zanašanja in netenja razdora v krogih našega obrtništva.

Naša zbornica preresno pojmuje svoje zakonite dolžnosti za zavarovanje gospodar. solidarnosti, podpiranje gospodarskega napredka in zaščite gospodarskih interesov in se pregloboko vveda vse težine današnje do-

be, da bi se mogla spuščati v plitko osebno polemiko, ki do sedaj za svojo težo ni mogla ničesar pozitivnega in konkretnega navesti. Predaleč bi nas vodilo s pota in pomenilo bi nedopustno trošenje delovne energije, ako bi morali pobijati posebej vsak neodgovoren poskus ustvarjanja umetnih interesov in stanovskih nasprotstev, ki je, kakor vidimo, glavni posel nasprotnikov našega gospodarskega solidarizma in pozitivnega dela.

Zato se zbornica v svojem delu ne more in ne bo dala motiti od malenkostnih in nestvarnih napadov z leve ali desne. Prepričani smo, da bo kraljevska vlada pri reševanju zborničnega vprašanja našla ono rešitev, ki jo diktirajo potrebe napredka vsega gospodarstva in državni narodni interesi.

Poročilo je bilo sprejeto z burnim odobravanjem.

Po predsednikovem poročilu se je oglašil k besedi zbornični član gosp. Josip Lenarčič, ki je obširno govoril o stabilizacijskem posojilu, o kreditni politiki Narodne banke in o dobavah za avtonomna telesa.

Računski zaključek za 1930.

V imenu pregledovalcev računov je poročal zbornični član gosp. Jernej Ložar. Pri pregledovanju zborničnega računskega zaključka z dne 7. maja so revizorji ugotovili, da je predloženi obračun za l. 1930. bil pravilen, ravno tako vse vknjižbe. Zborničnemu generalnemu tajniku g. dr. Franu Windischerju kot računodajalcu se podeli absolutorij.

Davek na poslovni promet.

O tem vprašanju je poročal zbornični konzulent g. Žagar. Ugotovil je, da je pri sedanjih reformi davka na poslovni promet pokazala praksa dobre in slabe strani tega davka. Ena glavnih trdot je bila dana s tem, da je donos reformiranega davka proračunan znatno višje kakor preje. Pri tarif, oziroma pri nje sestavi, so deloma sodelovale tudi zbornice, ki so ob tej priliki stavile številne predloge za izpremembo zakona. Od teh predlogov so se upoštevali le nekateri. Tako se je n. pr. znižala osnova za pobiranje skupnega davka od poštne pakete. Nadalje, da se je uvedel sistem odkupa, ki je za one, ki niso dolžni voditi knjig opravljenega prometa. Neupoštevane pa so ostale mnoge zahteve gospodarskih zbornic, med njimi, kar se tiče zadrževanja in pa glede obremenitve prodajne cene po novem davku, kajti nova obremenitev onemogoča prevelike davke na konzumente, posebno pri poštnih paketih. Ta obremenitev je pri poštnih paketih naravnost prohibitivna in absorbira ves zaslužek v veletrgovini in povzroča težave tudi v nadrobni prodaji. Mnogo so zbornice dosegle tudi glede likvidacije prejšnjega davka. Konferenci, ki se ravno te dni vrše v Beogradu, kažejo, da je finančna uprava pripravljena omiliti trdote novega davka, če se ji dokažejo s konkretnimi dokazi in računi. Zbornica je z odobravanjem vzela na znanje to poročilo.

O krošnjarenju in detajlnem prodajanju.

O nezakonitostih, ki se vršijo pri tej vrsti kupčevanja, kakor tudi o posledicah takega kupčevanja za nabavce (Nadaljevanje in konec na 3. strani.)

Občni zbor Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo.

Predkonferenca delegatov.

V dneh 6. in 7. t. m. se je vršil v dvorani »Trgovskega doma« v Ljubljani XI. redni letni občni zbor Zveze trgovskih gremijev. Ker bomo o posameznih važnih razpravah na občnem zboru poročali v prihodnjih številkah, podajamo danes le

sklepe predkonference

zveznih delegatov, ki se je vršila 6. t. m. popoldne v dvorani »Trgovskega doma« in na kateri se je podrobno razpravljalo o predlogih, ki so jih stavili gremiji za zvezni občni zbor. Predkonference se je udeležilo nad 50 delegatov, vodil pa jo je zvezni predsednik g. Josip J. Kavčič.

Na predlog gremija trgovcev v Mariboru so sklenili delegati, da se Zveza odločno zavzame za čimprejšnjo ureditev kemičnega laboratorija v Mariboru. Mariborski gospodarski krogi vodijo že mnogo let akcijo za ureditev kemičnega laboratorija. Vzroci, ki so podvrženi analizi, se morajo pošiljati sedaj laboratoriju pri ljubljanski carinarnici, kar povzroča trgovcem ne le veliko zamudo časa, marveč je analiza pri ljubljanski carinarnici zvezana za trgovca tudi z velikimi stroški, ker mora plačevati za čas, dokler analiza ni izvršena in vzorec vrnjen mariborski carinarnici, ležarino. Kemični laboratorij je bil že leta 1926. dovoljen, a še doslej ni pričel poslovati. Po sklepu predkonference in v zmislu resolucije, ki je bila sprejeta naslednji dan na občnem zboru, bo podvzela Zveza vse potrebne korake, da se tej opravičeni težnji mariborskih gospodarskih krogov ugoti.

Po predlogu sreskega gremija trgovcev v Celju je bila na predkonferenci in na občnem zboru sprejeta resolucija, da se vnese v bodoči železniški gradbeni program zgraditev proge Smartno ob Paki—Gornji grad—Kamnik—Kranj. Ta proga je bila že pred vojno trasirana. Imela bi ta proga zlasti veliko važnost za gospodarstvo v Savinjski dolini, ki je bogata na lesu, pa bi dobila direktno in znatno krajšo zvezo za izvoz preko Jesenic. Važna pa je ta proga tudi iz stratežnih ozirov.

Ponovno sta predkonferenca in občni zbor poudarila tudi potrebo, da se ugoti dolgoletni želji gospodarskih krogov konjiškega sreza po normaliziranju proge Poljčane—Zreče in podaljšanje Gornji Dolje s priključkom na Dravograd—Celje.

Obširno se je razpravljalo na predkonferenci o banovinskih davščinah, izenačitvi samoupravnih bremen in z ozirom na predlog gremija trgovcev v Mariboru in sreskega gremija trgovcev v Celju posebej še glede nepravilne porazdelitve takse na vozila. Sklenilo se je, da zbere Zveza potreben material za utemeljitev zahteve glede izenačenja banovinskih davščin in na predlog gosp. Veseliča, naj posveti Zveza vso pažnjo izenačitvi samoupravnih davkov.

Predkonferenca je soglasno osvojila predlog gremija trgovcev v Ljubljani glede nepravilnega tarifiranja in glede računskih pomot, ki se pri tem dogajajo. Istotako je bil odobren predlog ljubljanskega gremija glede izdaje komentarja k carinski tariti in glede izpremembe carinskega zakona.

Po predlogu sreskega gremija trgovcev v Celju se je obširno razpravljalo o

prepovedi prodaje alkoholnih pijač v trgovinah. Sprejeta je bila resolucija, v kateri zahteva trgovstvo, da se odločba finančnega ministrstva glede ukinitve prodaje alkoholnih pijač lastne polnitve v trgovinah z mešanim in špecerijskim blagom ukine, odnosno podaljša rok za razprodajo zaloga do konca tekočega leta. Sklenilo se je nadalje, da se predstavi finančnemu ministru deputacija, ki mu bo obrazložila tozadevne težnje in zahteve prizadetega trgovstva.

Soglasno je bil odobren predlog gremija trgovcev v Ljubljani glede združništva. Zveza bo izdelala utemeljitev za širokopotezno akcijo proti poslovanju konzumov z nečlani in posvetila vso pažnjo združnemu zakonu.

Važni so nadalje predlogi zveznega predsedstva glede administrativne spopolnitve gremijalnega vodstva. Soglasen je bil sklep, da izda Zveza vsem gremijem podrobna navodila glede enotnega administrativnega in blagajniškega vodstva gremijev. Zlasti se je poudarjala nujna potreba, da nastavi gremiji sposobne gremijalne tajnike. Zveza bo stremela, da se na osnovi tega sklepa izvede temeljita spopolnitev administracije in izvede reorganizacija gremijalnega administrativnega vodstva.

Istotako važen je sklep, da bo izdajala Zveza v bodoče mesečno informativen pregled o trgovinskem položaju, važnejših aktualnih gospodarskih zadevah in delovanju stanovske organizacije. S tem bo brezdvomno ustrezno gremijem, ki bodo mogli črpati iz teh poročil mnogo snovi za svoje delovanje in kar bo poglobilo sodelovanje med Zvezo in gremiji.

Soglasno so bili sprejeti nadalje predlogi gremijev glede posejanja zasebnikov po potnikih, kuluka, skupnih zbornic, odkupa solnih vreč, pravilne uvrstitve v zavarovalno nezgodne razrede, glede akcije za pridobivanje naročnikov »Trgovskega lista«, zaslužka maloprodajalcev pri prodaji vžigalic in krošnjarstva.

Na predlog zveznega predsedstva je bilo tudi soglasno sklenjeno, da se pridruži Zveza sklepu Zbornice za TOI glede zakona o prisilni poravnavi, ki se mnogo izigrava. Sklenilo se je predlagati ministru trgovine in industrije, da se zakon o prisilni poravnavi, ki mnogo škoduje našemu kreditu, ukine, odnosno, če bi to nikakor ne bilo mogoče, da se kvota od dosedanjih 40% zviša na 75%.

Predkonferenca, ki je trajala nad 3 ure, je potekla v največjem soglasju.

Predlogi gremijev so bili resni in utemeljeni, kar kaže, da se, dasi polagoma, a vendar vztrajno, razvija med gremiji smotreno stanovsko delo.

V prihodnji številki bomo poročali o poteku občnega zbora in njegovih sklepih.

**Smotreni trgovci in industriji-
ci čitajo vse dobavne razpise, ki
jih redno prinaša naš list. Do-
bav potom javnih licitacij se
more udeležiti vsak trgovec in
vsak producent! Čitajte in ne
opuščajte ugodnih poslovnih
prilik, ki Vam jih nudijo ude-
ležbe na javnih licitacijah!**

Važna izpremembra v vodstvu uradov Zbornice za TOJ v Ljubljani.

Na plenarni seji dne 6. junija 1931. je Zbornica za TOJ na lastno prošnjo vpokojila zborničnega generalnega tajnika g. dr. Frana Windischerja. Gosp. dr. Windischer je tekom svojega dolgotrajnega službovanja globoko oral ledino slovenskega gospodarstva. Vestno in vneto je izpolnjeval svoje mesto celo dolgo dobo svojega 32letnega službovanja od časov, ko so bile razmere v naši zbornici skromne, pa do dandanes, ko se je mogočno razširil zbornični delokrog in uživa zbornica odličnih sloves. Udeleževal se je v vseh panogah gospodarstva z redko inicijativno in dosegi po svojih odličnih zmoglostih izredne uspehe. V izpolnjevanju svojih dolžnosti je šel vedno daleč preko tega, kar mu je nalagal službeni delokrog. Njegovo intenzivno udejstvovanje na vseh poljih slovenskega gospodarstva nam dokazuje že dejstvo, da je častni član Zveze obrtnih združenj, da ga je veliko zaupanje, katero uživa v trgovskih krogih, postavilo na ugledno mesto predsednika slovenskega trgovskega društva »Merkur« in da kot podpredsednik Centrale industrijskih korporacij odlično sodeluje v organizaciji naše industrije. Njegove neoporečne zasluge za slovensko gospodarstvo je priznal ple-

num zbornice, in ob njegovem odhodu iz aktivnega službovanja manifestiral željo, da ohrani tudi nadalje svoje odlične sposobnosti interesom slovenskega gospodarstva. V viden znak te želje ga je plenum zbornice kot prvega imenoval za zborničnega dopisujočega člana in obenem sklenil, izreči mu pismo zahvalo za njegovo zaslužno in poštovno delo v zbornici.

Na njegovo mesto je imenovala zbornica za zborničnega generalnega tajnika g. Ivana Mohoriča. Generalni tajnik g. Mohorič je po svojem odličnem delu na gospodarskem polju že znan naši širši javnosti in uživa po pravici sloves priznanega strokovnjaka v gospodarskih vprašanjih. Njegovo dosedanje zaslužno delovanje v interesu našega gospodarstva nam daje garancijo, da je gosp. dr. Windischer dobil v njem vrednega naslednika, ki bo po njegovih stopnjah stal na braniku za interese slovenskega gospodarstva. Ne dvomimo, da ga bodo stanovske organizacije, ki ga poznajo in cenijo, v njegovih prizadevanjih podpirale, da bo mogel uspešno izpolniti težko in odgovorno nalogo, katero prevzema po svojem novem, odličnem službenem položaju.

Drago Lunder, Ljubljana:

O novodobnem knjigovodstvu.

(Konec.)

Švicar Alfonz Ruf se je poslužil povsem drugega načina za tehniko svojega knjigovodstva. Njegova osnova ni temeljna knjiga tabelarne oblike amer. žurnala, marveč primanota v prvotni obliki. On je tudi nekako 1917. leta kot prvi pričel z vknjiževanjem v originalu na kontne liste (glavna knjiga). Temeljna knjiga (žurnal) je postala kopija izvršenih vknjižb. S tem se je pričel popoln preobrat v tehniki prenašanja. Po njem so se ravnali mnogi posnemalci ali bolje rečeno proizvajalci in razpečevalci knjigovodstvenih naprav po njegovem vzorcu. Tako n. pr.: Elweka, Schlayand, Oda, Lux, Hebena, Taylorix, Mehliš itd. Odnosno z nekaterimi spremembami v pogledu skupinskih kontov in predelov (dvopredelni, tripredelni žurnal): »Fortschritt, Taylorix, Braune, Bedec« itd. Tudi bivši »Organizator, družba z o. z.« v Ljubljani je bil posnel Rufa.

Ali tudi tabelarna temeljna knjiga Bacha je istotako privabila na trg več producentov-posnemalcev. Tako več prej naštetih, dalje Multiplex, Definitiv itd.

Potreba pravilnega zlaganja žurnala (temeljne knjige) in kontnega lista (glavne knjige), oziroma polaganja kontna na žurnal točno po linijaturi je tudi provzročila uvedbo posebnih aparatov, ki omogočajo točno skladnost v pokončnih črtah linijature. Vodoravne črte se krijejo že po vidu, odnosno se morata vselej kriti prihodnji še prosti vrsti na obeh vknjižbenih listih.

Iz tega izhaja, da morata biti kontni list in žurnal skladna v linijaturi. Zato tudi pri vseh sestavih prepisnega knjigovodstva vidimo tipično posebnost, ki se kaže v tem, da kopija (žurnal) prejema nekatere vpise originalne vknjižbe, ki na žurnalu v bistvu niso potrebni, odnosno se nasprotno tudi na kontnem listu napravijo beležke zgolj v namen prepisa (Durchschrift) ali pretiska na žurnal (Durchdruck).

Na višku pač je knjigovodstvo, ki se vrši s stroji. Mnogo hitreje delo, enotna, lepa pisava in še več možnosti za pregled, oziroma ugotovitev rezultatov vsega knjigovodstvenega poslovanja so prednosti, dosežene s knjigovodstvenimi stroji. Vendar pri tem poslovanje knjigovodje ni avtomatno. On mora vendarle pripravljati in usmerjati knjigovodstveno delo, ki ga odpravlja stroj. To delo knjigovodje nazivljemo predkontiranje, ker on na temeljni predpisuje podatke o potrebnem knjižnem poslovanju, odnosno označuje pristojna konta.

Najpopolnejši knjigovodstveni stroji, ki morejo vsiti prav vse knjigovodstveno delo, so zelo dragi, nekako po 120 do 200 tisoč dinarjev. Ti stroji imajo polno tastaturo in pišejo torej tudi besedilo

vknjižb. Kot najpopolnejšega izmed teh imenujem »Ellis« od National Cash. Za prav velika podjetja pa bi tudi ta stroj moral dobiti še nekaj več števecv, odnosno imeti možnost, da služi še večjemu številu predelkov za vknjiževanje. V Ameriki so ti novi »Ellis« že v prometu, na evropskem trgu pa jih še ni.

Razen strojev s popolno tastaturo so še drugi, ki se uporabljajo za knjigovodstvo. Ti nimajo popolne tastature, so prav za prav računski stroji in besedila ne pišejo.

Nikakor pa ni pogoj za dobro ureditev knjigovodstva potrebna nabava tako dragih strojev, ki prihajajo v poštev le za največja podjetja. Srednja in celo velika podjetja morejo prav tako dobro opraviti z malimi knjigovodstvenimi stroji, ki so sicer prvovrstni, a niso dragi, kot n. pr. Rufov knjigovodstveni stroj. Za izvedbo izračunavanja, pri raznih potrebah fakturiranja in kalkulacije se jim enostavno priključi kak računski stroj, ki se ga dobi v različnih kvalitetah in v ceni od 3 do 45 tisoč dinarjev.

Važno poglavje v tehniki modernega knjigovodstva so »kazalne kartoteke«. Imenujemo jih tako, ker omogočajo podrobno kontrolo vsega obratovanja in trgovsko-upravnih poslov kar na prvi pogled. Vse se vrši brez zamudnega in nikdar sigurnega iskanja, ki je obično in neizogibno pri uporabi dosedanjih kartotečnih evidenc. Kazalne kartoteke so po svoji obliki trojne vrste. Najstarejše po amer. vzorcu so ležale v posebnih omaricah s predali, kjer se kartotečni listi prelagajo okrog osi, na katerih so pritrjeni tako, da se jih lahko izmenja. Pokončne kazalne kartoteke imajo vidne naslove vložkov ob strani. Tretja vrsta kazalnih kartotek obstoji v obliki knjige z mehničnim pritrdilom za liste v hrbtu platnic teh kartotečnih knjig.

Razen naštetih je še več v bistvu opisanim sličnih kartotečnih evidenc, ki se razlikujejo le po zunanji ureditvi. Nekatere kazalne kartoteke, kakor one v obliki knjige, služijo tudi za celotno ureditev in vršitev knjigovodstva s prepisom originalnih vknjižb na žurnal z aparatom za prepisanje, ki je priključen takim knjigovodstvenim sestavam.

Na vseh v takih kazalnih kartotekah vloženi kartah, odnosno listih se takoj pri otvoritvi predala, odgrnitvi črke abecede ali drugega znaka ureditve pokažejo vidna označenja n. pr. firme, kupovalcev, vrste materiala, izdelkov dotičnega obrata, vrednostnih papirjev itd., ki omogočajo obratnemu voditelju podjetja, da brezpomočno vsak dan in vsak hip more odrediti potrebne dispozicije za obrat, istotako vodi pisarne glede na njegov upravno-poslovni delokrog.

Nemški industriji o potovanju po Jugoslaviji.

Vodja nemških industrijev in narodnih ekonomov po Jugoslaviji dr. Hoffmann se je o bivanju v Jugoslaviji takole izrazil:

Študijsko potovanje nemških ekonomov po Jugovzhodni Evropi, kojega prireditelj je prevzel v pametnem preudarku urad velesejma v Leipzigu, je vodilo vrsto nemških osebnosti po Rumuniji, Bolgariji in Jugoslaviji. Naše potovanje ni imelo nikakršnih političnih ali gospodarskopoličnih namenov. V zadnjih letih sem se opetovano peljal v dežele Jugovzhodne Evrope in sem pri tem spoznal, da so ožji gospodarski stiki med Jugovzhodno Evropo in Nemčijo le v interesu vseh držav. Zato sem imel letos prav posebno zadoščenje, da sem vodil vplivne osebnosti Nemčije po Jugovzhodni Evropi. Potovanje je bilo zelo naporno, a nismo se utrudili, ko smo študirali deželo in se informirali o gospodarskih razmerah. — Posebej je Hoffmann pohvalil še tržno lopo v Zagrebu in je dejal, da je le malo podobnih lop v Evropi. Zaključil je: Po tritedenskem potovanju se vračamo v Nemčijo, polni vtisov in doživljajev. Prijatelji se ločijo — to je zaključek našega potovanja. — Sedaj bomo imeli priliko brati v nemških listih podrobnejše izjave glede potovanja nemških industrijev po Jugoslaviji.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd.

Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH.

Gospodarski položaj Jugoslavije.

Narodna banka Jugoslavije je priobčila pravkar prvi zvezek svojih študijskih poročil za leto 1931. Zvezek obravnava gospodarski razvoj v prvem letošnjem četrtletju, sega pa časovno tudi že v drugo četrtletje. Omenjena sta tudi že novi vrednotni zakon in pa stabilizacijsko posojilo. Tudi sicer opazimo napram dosedanjim izdajam mnogo novega in razširjenega. Pred pravimi poročili je seznam valutnih paritet na temelju 265 gr čistega zlata = 100 din ali 1 kg čistega zlata = 37.735/35 zlatih dinarjev.

V splošnem pregledu se opozarja, da se je neugodni gospodarski razvoj preteklega leta nadaljeval tudi v prvih dveh letošnjih mesecih, a da se je moglo v marcu ugotoviti že nekakšnoboljšanje v mnogih bistvenih točkah položaja. Vseeno pa zaostajajo gospodarski zaključki prvega letošnjega četrtletja še zmeraj za onimi prvega lanskega in prvega predlanskega četrtletja. Gibanje borznih kupcij n. pr. je zaostalo napram prvemu lanskemu četrtletju za 15,8 odstotkov. Delniški tečaji so padli, zlasti tečaji poljedelskih industrij, ki so zgubili po indeksu Narodne banke 32,2 odstotkov. Uvoz je padel za 22,9 odstotkov, izvoz pa 31,6 odstotkov. Nazadovanje v gospodarskem delovanju dežele same se javlja v zmanjšanem številu naloženih vagonov. Skoraj vsi državni dohodki so padli, zlasti užitina (za 16,7%). Narasla je brezposelnost, padla je produkcija premoga.

Kljub tem pojavom, ki so vsej Evropi skupni, vlada, kakor poudarja poročilo s pravico, v gospodarskih krogih Jugoslavije odločen optimizem. Vrednotna reforma je napravila na vse prebivalstvo najboljše vtis. Gotovo bo pripomogla do zboljšanja narodnogospodarskega položaja. Na drugi strani opravičuje energija, ki jo je razvilo poljedelstvo v boju proti gospodarski depresiji, da gledamo v bodočnost z velikim zaupanjem.

Poročilo obravnava zlasti delovanje Narodne banke v prvih treh letošnjih mesecih, denarni trg in tečaje, borze, državne banke, javne finance, poljedelstvo, industrijo, zunanjo trgovino in trgovske pogodbe, razvoj cen, brezposelnost (katere mesečna povprečnost je s 13.280 itak razveseljivo majhna), insolvenca, transporte. Pridejana je poročila bogata snov številčk itd.

Po svetu

Standard Oil in Vacuum Oil se bosta fuzionirali; prva ima 434 milijonov dolarjev delniške glavnice in 708 milijonov aktiv, druga 128 in 205 milijonov.

Pogajanja o konvenciji umetne svile v Nemčiji so v toliko napredovala, da računajo z uveljavljenjem dogovorov v avgustu ali v začetku septembra.

Kvotna razdelitev Mednarodnega jeklenega kartela se bo določila v juniju na konferencah v Budimpešti in v Parizu.

Redukcije v produkciji lima za 5 do 10% je določila mednarodna organizacija te industrije v Londonu.

Zlate zaloge v USA so v teku zadnjih dvanajst mesecev narasle za 234 na 4736 milijonov dolarjev.

Argentinska banka je obrestno mero na novo znižala od 6 in pol na 6%; zadnje znižanje od 7 na 6 in pol se je izvršilo šele pred dobrim tednom.

Peseta je padla v zadnjih dneh tako globoko, kot doslej še nikoli.

Za podporo angleške sladkornopesne industrije je bilo izdanih doslej že nad 22 milijonov funtov.

Pathé in Gaumont, oba velika francoska filmska koncerna, naznanjata svojo fuzijo.

Svetovna produkcija avtomobilov je padla od 6.277.000 v letu 1929. na 4 milijone 109.000 v letu 1930.

Obtok bankovcev v Španiji sme po novi določbi fin. ministra doseči višao 6 milijard peset; Španska banka je obvezana zvišati zlato kritje, če preseže obtok vsoto 5750 milijonov peset.

Elektrifikacija švicarskih zveznih železnic je že tako napredovala, da je bilo na koncu preteklega leta elektrificiranih 1666 km ali 57,8% zveznega železniškega ozemlja.

V Turčiji so ustanovili eksportno organizacijo, koje glavni namen obstoji v tem, da vse za eksport določeno blago strogo kontrolira in ga opremi s svojim blagovnim znakom.

Glede dobave bencina za Avstrijo bo prišlo do sporazuma z Rusijo, da dobavlja le-ta šestino avstrijskega importa; v prvem letošnjem četrtletju je importirala Avstrija 165.000 met. stotov bencina, od tega le 10.000 stotov iz Rusije, vse ostalo iz Romunije.

Francoska država bo zgradila lastne tovarne dušika, da omeji sedanji preveliki uvoz. Obenem bo povišala uvozno carino na solitrova gnojilna sredstva.

Inozemski kapital zapušča v zadnjem času Ameriko, in sicer vsled nizke obrestne mere, ki je bila za inozemske račune znižana na poldrugi odstotek.

Mednarodna Donavska komisija zbiruje na Dunaju od 10. junija do 1. julija.

Malinovec

pristen, naraven, na malo in veliko prodaja lekarna
Dr. G. Piccoli
Ljubljana, Dunajska c. 6

Pomudbe, poupraševanja

Tvrška Atorrasagasti, Bargeés, Piazza & Cia, Paris (Francija) 54, Rue de Paradisa kot nakupovalca svoje tvrdke v Buenos Aires želi stopiti v kupčijske zveze s tukajšnjimi tvrdkami, ki izdelujejo in ki bi lahko dobavile take lesene predmete, kakor lesene škatljice za cigarete, za rokavice, za robce, okvirčke za fotografije, podčasnice itd., ki se okrasijo z vžiganjem slik, kipov, s prevlečenjem usnja, kovin itd. Ponudbe v francoskem jeziku je nasloviti na prej imenovano tvrdko v Parizu.

Tvrška R. Nataf & Fils, Sfax (Tunisie) želi stopiti v kupčijske zveze z našimi tovarnami, ki izdelujejo emajlirano posodo, keramične in steklene predmete in upognjeno pohištvo. Ponudbe (v francoskem jeziku) je poslati direktno prej navedeni tvrdki.

Priporočajte, prosim, svojim odjemalcem priljubljene

Razpečuje v kraljevini Jugoslaviji Fran Ksav. Ležnik, Maribor, Cankarjeva 26

MAGGI - jeve izdelke za juhe.

Lahka prodaja!
Dober zaslužek!

(Nadaljevanje in konec članka: Plenarna seja Zbornice TOI v Ljubljani.)

stanjene trgovce in konzumente, je obširno poročal tajnik dr. Ivan Pless. Če je postavila zbornica to vprašanje ponovno na dnevni red plenuma, je to znamenje, da so nedopustnosti pri krošnjarjenju in dejalnim potovanju zavzele tak obseg, da je odpomoč nujno potrebna. Krošnjarjenje z manufakturno robo je postalo pri nas reden pojav. V manufakturi in galanteriji so nastanjanje trgovce na deželi in periferiji mest skoraj popolnoma izpodrinili. Uvrstitev krošnjarjev v drugo davčno skupino s pavšalnim davkom v iznosu 60 Din pomenja favoriziranje napram malemu trgovcu. Pri zaslužku 12.000 Din letno in 150% avtonomnih doklad plačuje krošnjar 60 Din davka in 90 Din na dokladah, skupaj torej 150 Din, dočim plača mali trgovec pri istem zaslužku 1200 Din osnovnega davka, 300 Din dopolnilnega, 1800 Din na 150% avtonomnih dokladah, torej skupaj 3.300 Din. Dopusča se preveliko število krošnjarjev. Razmere na deželi postajajo v tem oziru neznesne. — Po sestavljeni statistiki je bilo v letu 1930, vidiranih krošnjarskih knjižic pri okraj. načelstvu ljubljanskem 577, pri mestnem in obeh okr. načelstvih v Mariboru 173, pri okr. načelstvu v Ptuj 135, Brežicah 126, Krškem 113, v mestu Celju 101, Konjicah 97 itd. Sumljivi tipi se pri okrajih sploh ne javljajo. Zato je število ljudi, ki krošnjarijo prav gotovo mnogo večje, kot ga izkazuje uradna statistika. — Določila od odpiranju in zapiranju se ne upoštevajo. — Tudi prepovedano detaljno potovanje od hiše do hiše zavzema vedno večji obseg. Poslužujejo se ga inozemski, pa tudi domači potniki. Iz savske banovine prihajajo številni potniki, ki ponujajo manufakturno od hiše do hiše. — Pri ugotovitvi kršitev so globe prenizke. Predpisi postajajo zato iluzorni. Po južni Srbiji se klatijo potniki, ki zbirajo naročila in sprejemajo predurme za ljubljanske trgovce, ki sploh ne obstajajo. Tako početje ima poleg materialnih škod za konzumente tudi najtežje posledice za dobro ime in ugled našega trgovstva. Določila o izdajanju legitimacij je treba poostrižiti. V letu 1930, je bilo izdanih 863 potniških legitimacij, dočim imamo v Sloveniji jedva 150 poklicnih potnikov in zastopnikov. Predlogi, ki jih je stavil g. dr. Pless, so bili glasno sprejeti.

Trgovinske pogodbe.

Zanimiv referat o trgovinskih pogodbah je podal zbornični tajnik g. Ivan Mohorič, ki je najprej obsežno razpravljalo o historijatu in o uspešnem zaključku trgovinske pogodbe s Českoslovaško. Nato je prešel k sedaj najbolj aktualnemu vprašanju ureditve trgovinsko-političnega razmerja z Avstrijo, kjer se je od leta 1926. uveljavila vedno močnejša tendenca zaščite domačega kmetijstva in živinoreje. Avstrijsko-jugoslovenska pogodba od 3. septembra 1925. je med našimi trgovinskimi pogodbami najboljše in je posebno za dravsko banovino zelo važna. Ta pogodba je postala ključ situacije za ureditev naših trgovinskih odnosov za vso Srednjo Evropo. Od sklepa te trgovinske pogodbe je Avstrija v smislu carinsko-zaščitbenega pokreta uzakonila že štiri novele k carinski tarifi, sedaj pa pripravljajo še peto. Po izvršeni reviziji pogodbe od 1. 1928. je Avstrija lani zahtevala od nas nova pogajanja, da bi mogla uveljaviti avtonomno povišanje carine; ta pogajanja takrat niso dovedla do sporazuma. Letos pa nam je s 1. aprilom odpovedala pogodbo, ki bo koncem junija potekla.

Nova preliminarne pogajanja so se

letos v aprilu pričela na podlagi pete avstrijske carinske novele, ki vsebuje znatno povišanje carin, zlasti za one predmete, ki se izvažajo v Avstrijo v večjem obsegu baš iz dravske banovine. Glede baze, na kateri se imajo vršiti nova pogajanja, še ni dosežen nikak sporazum. Zaradi tega je povsem nejasno, kakšen položaj bo nastopil koncem meseca junija. Obstoj več možnosti in naše države ne zadene nikak krivda, ako bo nastopilo celo brezpogodbno stanje, ker nismo mi odpovedali sedanje pogodbe niti nismo povečali avtonomne tarife.

Tajnik g. Mohorič je nato še govoril o našem trgovinskem političnem razmerju z Italijo in Nemčijo. Pogodba z Italijo poteče sredi novembra t. l.; ker pa je predviden enoletni odpovedni rok in odpoved z nobene strani ni bila podana, bo pogodba molče še naprej v veljavi. Naša trgovinska bilanca z Italijo je precej aktivna, seveda pa blago, ki ga izvažamo po statistiki v Italijo, nikakor ni v celoti namenjeno konsumu v Italiji, marveč se v znatnem obsegu v italijanskih prometnih središčih in lukah reekspedira in prodaja naprej v države zapadne Evrope in v obalne dežele Sredozemskega morja. Odstotek tega blaga se ceni na eno tretino izkazanega izvoza. Na koncu svojih izvajanj je še povdaril, da je za nas edino pravilna gospodarska politika ona, ki stremi za jačanjem domačega tržišča in za čim večjo neodvisnost od inozemstva. Njegova izvajanja so bila sprejeta z odobravanjem.

Poročilo priobčimo v eni prihodnjih števil v celoti.

Obrtniške zadeve.

Načelnik obrtnega odseka g. Ivan Ogrin je podal kratko poročilo o sedanjih težkočah obrtništva, kakor tudi o potih k izboljšanju. Sušmarstvo zelo škoduje našemu obrtništvu. Treba bo misliti na to, da se obrtniški kredit organizira in poceni. V novem obrtnem zakonu nam preti, da bo obveljavljena določba, ki ne bo dovolj strogo pazila na usposobljenostni dokaz. Vprašanje zavarovanja samostojnih obrtnikov za starost in onemoglost je tudi zelo aktualno in splošno mnenje je, da se naj izvedba tega zavarovanja nasloni na zbornico. Končno povdarja, da je treba domače proizvode še bolj zaščititi in priboriti več uvaževanja. To pa se da doseči le z izboljšanjem izdelkov. Zato Zavod za pospeševanje obrti toliko žrtvuje za obrtniško izobrazbo. K poročilu, ki ga je zbornica vzela z odobravanjem na znanje, je pripomnil zbornični član Vrečar, da moramo sami gledati na to, da v prvi vrsti kupujemo domače blago. Obračun Zavoda za pospeševanje obrti Zbornice za TOI za prvih pet mesecev izkazuje 254.863 Din izdatkov in 22.570 Din dohodkov. Največ izdatkov je bilo za tečaje (ca. 60.000 Din) in za nakup paviljona in opremo predavalnih prostorov (80.902 Din). Stanje vlog je znašalo 31. maja 325.614 Din.

O obrtovanju brez obrtne pravice

je referiral zbornični tajnik g. dr. Pretnar. Referent je ugotovil, da se je kljub zakonskim predpisom zelo razpaslo obrtovanje brez obrtne pravice ali takozvano sušmarstvo. To gospodarsko zlo je v času sedanje težke gospodarske depresije tem hujše, ker primanjkuje dela in ker postajajo javna bremena vedno občutnejša. Zbornica je poslala oblastvom že nesheto ovadb in pritožb proti sušmarstvu, na podlagi katerih so izšle okrožnice banske uprave podrejenim obrtnim oblastvom, da čim strožje postopajo. Te okrožnice so le ponekod pokazale uspeh. Številne so tudi pritožbe mesarjev proti klanju na deželi. Gostilničarstvu delajo škodo številni vinotoči, ki se ne drže predpisov.

Pritožbe pa prihajajo tudi zaradi druge vrste neupravičenega obrtovanja, ki je prav tako škodljivo in ki se skriva za razne družbe z o. z., gospodarske zadruge, fingirane podružnice itd. Referent je nadalje ugotovil, da se prestopki premilo kaznujejo in da razni oziri pogosto gredo predalet.

Popustljivo postopanje proti sušmarjem se utemeljuje tudi s tem, da bi kmet trpel nepotrebne stroške in da bi imel velike nepravilike, ako bi moral dati vsako popravilo izključno le poklicnemu obrtniku.

Samostojni predlogi.

Zbornični član g. Jernej Ložar je predlagal v imenu obrtnega odseka, da se naj zbornica zavzame za to, da bi dobivali davčne tiskovine, ki prihajajo čisto v srbohrvatskem jeziku, v slovenskem jeziku, kar bo omogočilo uspešnejše poslovanje davčnih uradov. Nadalje je predlagal, da zbornica posreduje na merodajnem mestu, da dobi telefon za obveščanje s strankami tudi davčni urad za meso Ljubljana, ker zamude stranke, ki imajo z njim opraviti, mnogo nepotrebnega časa, saj morajo hoditi za vsako najmanjšo stvar na ta urad, da bi se v mnogih primerih dalo popraviti s kratkim telefonskim pogovorom. V imenu trgovskega odseka je predlagal načelnik trgovskega odseka in zbor. podpredsednik g. Leopold Bruderman resolucijo, da se naj zaradi množičnih insolventov zviša kvota pri prisilnih poravnava od 40 na 75%. Zbornica naj to predloži skupno z ostalimi gospodarskimi korporacijami na pristojna mesta. V drugi resoluciji pa zahteva izenačenje občinskih trošarin v vsej banovini. Zbornični član g. Lipej predlaga, da se naj trošarinski pravilnik prilagodi dejanskim razmeram, ker dosedanja meja glede prodaje na drobno in debelo ni pravilna. Zato naj se spremeni tako, da bo veljala namesto dosedanjih 100 litrov že prodaja 10 litrov špirta za prodajo na debelo. Prodaja žganja pa namesto dosedanjih 25 l samo 10 l. Zbornični član g. Andrej Oset predlaga, da zbornica podvzame vse potrebno za ukinitev takse na založne kleti v znesku 500 Din, ker bi se z ukinitvijo te visoke takse odločilo mnogo gostilničarjev, da si napravijo založno klet in se na ta način ognejo plačevanju visoke trošarine v naprej. Nadalje je predlagal, naj se pobira trošarina šele od nastavljenega soda, ker je plačevanje trošarine v naprej na vso založo eden izmed glavnih krivcev krize. Trošarina bi se pobirala takoj, kakor hitro bi se uvedle takozvane revizijske knjige, ki jih vodijo do sedaj finančne kontrole. Tretji predlog je, naj zbornica zaprosi finančno ministristvo, naj nemudoma ukine v naši banovini trošarinski register, ki nikakor ni v stanu vršiti točno kontrolo pri razpečevanju alkoholnih pijač. Zaradi njih pomanjkljivosti je tukajšnje finančno ravnateljstvo izdalo svojim organom takozvane revizijske knjige, ki omogočajo točno kontrolo p državnih organih brez sodelovanja točilcev. Zbornični član gosp. Flor predlaga, naj se zbornica zavzame za to, da se ne bi pri revnih obrtnikih za davčne zaostanke zarubljali stroji, ki pomenjajo njih življenjsko eksistenco. Nadalje predlaga, da se obdavčba malih obrtnikov revidira in zniža na znosno mero. Zbornični član Andrej Kralj predlaga, da naj zbornica podvzame na merodajnih mestih potrebne korake, da se obljubljena elektrifikacija Posavja, osobito brežiškega okoliša, v okviru programa, ki ga je izdelala banska uprava, čimprej izvede. Vse te samostojne predloge je zbornica soglasno sprejela.

Sledila je nato

tajna seja,

na kateri je zbornica ugodila prošnji generalnega tajnika gosp. dr. Frana Windischerja za upokojeitev. Za novega generalnega tajnika je bil imenovan dosednji tajnik g. Ivan Mohorič. Poleg tega so se v tajni seji obravnavale še druge osebne zadeve.

OKUSNA IN ZDRAVA JE KOLINSKA KAVA!

Kreditni zavod za trgovino in industrijo v domačih rokah.

Na Dunaju je bila v soboto med zastopniki »Creditanstalt für Handel und Gewerbe« ter zastopniki skupine naših domačih denarnih zavodov ter industrijalcev podpisana pogodba, po kateri preide ves večinski paket delnic ljubljanskega zavoda za trgovino in industrijo z vsemi večinskimi delnicami velikih njenih industrij v Dravski banovini v last jugoslovenske pogodbene skupine. Delnice so bile kupljene po tečaju 200, ki odgovarja njih notranji vrednosti. Pogodba je že pravomočna in je s tem prešel eden največjih denarnih zavodov v Sloveniji v domače roke. — Zato bo tudi temu primerno spremenjen upravni svet in nadzorstvo zavoda.

S prehodom Kreditnega zavoda v domače roke je storjen velik korak naprej na polju naše gospodarske osamosvojitve. Kajti ni postal naš samo eden največjih denarnih zavodov, temveč tudi vse velike industrije, na katere ima Kreditni zavod merodajen vpliv. Te industrije so za vse gospodarstvo Dravske banovine največje važnosti in naravnost narodna in državna potreba pa je nastala, da pride Kreditni zavod z vsemi svojimi industrijami v narodne roke, ko je postala gospodarica v Creditanstaltu avstrijska vlada. Jugoslovenski listi, vsem na čelu »Jugoslovenski Lloyd«, so to tudi takoj z vso energijo zahtevali in ta njih zahteva je sedaj v polni meri izvršena.

Ni bila lahka naloga rešiti vsa vprašanja, ki so bila v zvezi z nakupom tako velikega podjetja, toda dobra volja je v primeroma kratkem času premagala vse težave. Na inicijativo bana dr. Marušiča se je ustanovila posebna skupina naših denarnih zavodov ter vodilnih industrijalcev, ki je izvedel vso akcijo in podpisal pogodbo. Med denarnimi zavodi pripada glavna udeležba Banovinski hranilnici. Preskrbljeno pa je tudi, da bo popolnoma varovana kontinuiteta v Kreditnem zavodu, kar je tudi največje važnosti.

Samo pozdraviti je, da je prišel tudi Kreditni zavod s svojimi industrijami v domače roke, kar bo brez dvoma v največjo korist vsemu gospodarstvu v Dravski banovini.

Vsak smotren gospodar čita »Trgovski list«!

Dobava-prodaja

Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 15. junija t. l. ponudbe glede dobave 800 m črnih vodovodnih cevi, 10 komadov svedrov, 300 kilogramov spojin, 200 kg vijakov in 250 pol lepenke; do 18. junija t. l. pa glede dobave 200 litrov kisa. — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 22. junija t. l. ponudbe glede dobave jeklenih vrvi. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 19. in 22. junija t. l. pri Upravi državnih monopolov, ekonomski oddelek v Beogradu glede dobave raznega papirja. — Dne 22. junija t. l. pri Komandi pomorskega arzenala v Tivtu glede dobave bakrenega in medenastega materijala, munc in delta kovine itd., dne 23. junija t. l. pa glede dobave jadrenine, kokosovih preprog, buret svile in drugega tekstilnega materijala. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled). — Dne 18. junija t. l. se bo vršila pri Komandi 39. pešadij. polka v Celju licitacija glede dobave 4400 kg fižola, 3000 kg zdroba, 3000 kg testenin, 3000 kg riža, 11.700 kg krompirja, 2400 litrov kisa in 2400 kg čebule; dne 19. junija t. l. pri Komandi 45. pešadijskega polka v Mariboru glede dobave 5000 kg testenin, 1650 kg krompirja, 3500 kg fižola, 900 kg riža, 2550 kg zdroba, 3350 kg čebule, 3000 kg ješprenjčka, 100 kg suhih sliv, 200 kg kristalnega sladkorja, 100 kg mila za pranje; dne 20. junija t. l. pa pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave 14.800 kg riža, 15.200 kg testenin, 9000 kg ješprenjčka, 9400 kg pšeničnega zdroba, 22.600 kg svinjske masti, 3100 kg olja, 19.000 kg fižola, 1650 kg kristalnega sladkorja, 8400 kg čebule, 2700 kg kaše, 1900 kg kavinih konzerv, 100 kg pražene kave, 50 kg čaja in 6200 litrov kisa. — (Oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjenih komandah).

Dobave. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 11. junija t. l. ponudbe glede dobave 12 komadov jelovih hlodov. — Direkcija državnega rudnika

Breza sprejema do 11. junija t. l. ponudbe glede dobave 10 kg lak čarve, 20 kg emajlaka in 3500 kg tračnikov; do 18. junija t. l. pa glede dobave 35 komadov vrvic za merjenje in 200 kg bodeče žice. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 15. junija t. l. ponudbe glede dobave 1 preizkuševalca za izolacijo električnih naprav, raznega tesnila in 2000 komadov hrastovih pragov; do 18. junija t. l. pa glede dobave 30 kg popra, 1200 kg koruznih otrobov in 500 škatelj kreme za čevlje. — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 15. junija t. l. ponudbe glede dobave tiskovin, 10.000 kg karbida in 30.000 kg koruze. — Direkcija državne železarnice Vares sprejema do 17. junija t. l. ponudbe glede dobave kabljev, 600 kg bakrene žice in 700 kg bakrenih vrvi. — Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 15. junija t. l. ponudbe glede dobave 800 kub. m gramoza. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled). — Dne 18. junija t. l. se bo vršila pri I. oddelku Zavoda za izradu vojne odeče v Sarajevu licitacija glede dobave 20.000 komadov desk za vojaške postelje. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku).

Oddaja gradbenih del se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 16. junija t. l. pri inženjerskem oddelku Komande Savske divizijske oblasti v Zagrebu. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku).

Oddaja odpadkov od sukna, volne, bombaža in usnja se bo vršila potom ustmene javne licitacije dne 19. junija t. l. pri Zetskem žandarmerijskem polku v Podgorici. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem polku).

Oddaja del pri adaptaciji vojašnice »Kralja Aleksandra I.« v Mariboru se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 23. junija t. l. pri inženjerskem oddelku Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku).

Tržna poročila

TRŽNE CENE V MARIBORU

dne 16. junija 1931.

Govedina: 1 kg govejega mesa I. Din 16—18, II. 12—14, III. 8—10, jezika svežega 16—20, vampov 5—10, pljuč 4—8, ledvic 16—18, možganov 20, parkljev 4 do 5, vimena 2—10, loja 2—11.

Teletina: 1 kg teletine I. Din 25—35, II. 12—18, jeter 20—25, pljuč 16—20.

Svinjina: 1 kg prašičjega mesa 14 do 25 Din, sala 14—15, črevne masti 10, pljuč 8—10, jeter 8—12, ledvic 20, glave 8—10, nog 6—7, slanina sveže 12—15, papricirane 18—20, prekajene 18—20, masti 16—18, prekajenega mesa 16—24, gnjati 24—28, prekajenih nog 6—7, prekajenega jezika 18—30, prekajene glave 8—10 Din.

Drobnica: 1 kg kozličjega mesa 22 dinarjev, 1 kozliček 50—100 Din.

Klobase: 1 kg krakovskih Din 20—32, debrecinskih 14—25, brunšviških 16 do 20, pariških 25—28, posebnih 24—25, safalad 24—25, hrenovk 25—28, kranjskih 32—35, 1 kom. prekajenih 4—5, 1 kg mesenega sira 25—28, tlačenk 16 do 20, salame 70—100.

Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa I. Din 10, II. 4.

Kože: 1 kom. konjske kože Din 125 do 150, 1 kg goveje kože 9, telečje kože 16, svinjske kože 6, gornjega unsja 65 do 90, podplatov 60—65.

Perutnina: Piščanec majhen Din 13, večji 36, kokoš 25—35, raca 25—35, gos 40—60, zajec domač, majhen 8, večji 50.

Mleko, maslo, sir, jajca: 1 liter mleka Din 2—3, smetane 12—14, 1 kg surovega masla 36—40, čajnega masla 44, masla kuhanega 44, ementalkega sira 60 do 80, polementalkega 24—30, trapistnega 20—28, grojskega 25—28, tilsitkega 30—32, parmezana 80—100, sirčka 7—8, 1 jajce 0,75—1.

Pijače: 1 liter vina novega Din 8—14, starega 16—26, piva 9, 1 steklenica piva 5—5,50, 1 sodček piva (25 l) 150, 1 liter žganja 36—44, rum 36—56, sadjevca 4 do 5, 1 pokalica 1,50—2,50.

Kruh: 1 kg belega kruha Din 4—4,50, črnega 4, 1 žemlja 0,50.

Sadje: 1 kg črešnje Din 20, jabolk 18, posušenih sliv 9—12, 1 limona 0,75—1, oranža 1,50—3,50, 1 kg rožičev 6—8, smokey 7—12, mandeljnov 42—56, oreh 8, luščenih oreh 40, rozin 16—24, maka 12—16.

Žito: 1 kg pšenice 1,80, rži 1,80, ječmena 1,75, ovs 1,75—2,50, koruze 1,50 do 1,80, prosa 1,50—4, ajde 1,60, fižola 1,50—3, graha 12—14, leče 12—14.

Mlevski izdelki: 1 kg pšenične moke št. 00 Din 3,40—3,75, št. 0 3,35—3,75, št. 1 3,25, št. 2 3,15—3,50, št. 4 3—3,25, št. 5 2,80—3, št. 6 2,50—2,80, št. 7 1,75 do 2,50, ržene moke I. 3,20—3,40, II. 3, prosene kaše 3,50—4,50, ječmenčka 3 do 14, otrobov 1,35—1,75, koruzne moke 1,50—2,20, koruznega zdroba 2,50—3,80, pšeničnega zdroba 3,75—4,50, ajdove moke št. 1 5—6, št. 2 3,50—6, kaše 4,50 do 7 Din.

Zelenjava 1 kom. zgodnje glavnote salate Din 1—3, 1 kupček motovilca 1, radiča 1, 1 kom. kartijola 6—16, 1 šopek špargljev 3—6, 1 kupček špinata 1, 1 kom. kumare 6—18, 1 kupček graha v stročju 8, 1 šopek peteršilja 0,25, 1 kom. zelene 1—4, 1 šopek zelenjave za kuho 0,25, 1 kg čebule 5—6, česna 18, 1 kom. pora 0,50, 1 kupček korenja 1, kolerabe 1—2, 1 kg krompirja zgodnjega 8—10 (italijanski novi), poznega 1—1,50, hrena 16, zelja kislega 4—5, repe kisle 2.

Kurivo: 1 kub. m trdih drv Din 120 do 145, mehkih drv 90—110, premoga trboveljskega 40—45, velenjskega 24 do 28, 1 kg oglja 1,50—2, koka 0,75—1, 1 liter petroleja 7, bencina 6,50—7, 1 kg karbida 6—7, sveč 14—35.

Ljubljanska borza

Tečaj 8. junija 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22,76
Berlin 1 M	13,41	13,44
Bruselj 1 belga	—	7,8784
Budimpešta 1 pengő	—	9,8767
Curij 100 fr.	1095,30	1098,30
Dunaj 1 šiling	7,9335	7,9635
London 1 funt	274,79	275,59
Newyork 1 dolar	56,355	56,555
Pariz 100 fr.	220,45	222,45
Praga 100 kron	167,20	168,—
Trst 100 lir	295,99	296,14

Papirografija

družba z o. z.

Ljubljana
Gospodarska cesta 10
Telefon int. 2747

En gros prodaja papirja! -- Konkurenčne tvorniške cene!
Stalna zaloga papirja vseh vrst!

Veletrgovina

A. Sarabon
Ljubljana

priporočila

špecerijsko blago

raznovrstno žganje,
moko in deželne pri-
delke - Raznovrstno
rudniško vodo

Lastna pražarna za
kavo in mlin za diša-
ve z elektr. obratom
členki na razpolago!

Račune, memorandum, cenike, naročilnice v
blok s poljubnim številom listov, kuverte, eti-
kete in vse druge komercialne tiskovine dobavlja
hitro in po zmernih cenah

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, Gregorčičeva ulica 23

Telef. 2552. Za večja naročila zahtevajte proračune!

KASTELIC in DRUG

trgovina s papirjem na veliko

LJUBLJANA

Aleksandrova cesta št. 9

prilijte levo

Glavno zastopstvo za Slovenijo:

Združenih papirnic Vevče, Goričane in
Medvođe d. d. v Ljubljani in Sladko-
gorske tovarne papirja in lepenke
d. z o. z., Sladki vrh

KLIŠEJE

vseh vrst po
fotografijah
ali risbah

izvršuje
najsolidnejše
klišarna

ST. DEU

LJUBLJANA

DALMATINOVA 13

Kartotečni sistem

»AGRIPPA« v obliki knjige

Nudi:

Pridobitev na času
Največjo sigurnost
Najhitrejšo kontrolo
Popoln red
Prihranek na prostoru
Ugodno shranitev knjig v ognja-
varnih blagajnah

Odstranjuje:

Napačno odložitve in zmešnjavo
Izgubo listov
Napake
Zamudno iskanje

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:

M. TIČAR, Ljubljana

prospekti brezplačno!

Na velesejnu obiščite paviljon „H“ 313